

Народная Воля

Сонца		Усход	Заход
Віцебск	7.01	16.26	
Мінск	6.56	16.29	
Гомель	6.50	16.30	
Мінск	7.07	16.39	
Гродна	7.22	16.55	
Брэст	7.18	17.00	

Пейджинговую связь
редакция обеспечивает
компания
ЮБИКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

“Гильотину” для свободной прессы “сенаторы” вернули “палатникам” на доработку

В минувшую среду Совет республики Национального собрания рассмотрел вопрос “О проекте Закона Республики Беларусь о внесении изменений и дополнений в Закон Республики Беларусь “О печати и других средствах массовой информации”.

Эти были те самые “драконовские” поправки, против которых белорусские и иностранные журналисты провели акцию “закрывших ртов” 19 октября. Это были те самые дополнения, которые общественность называла “заметательными” и которые грозили введением в Беларуси тотального государственного контроля над средствами массовой информации. Это были те самые “новшества”, которые вызвали одностороннюю негативную оценку как отечественных юристов, так и международных авторитетов права. Наконец, это была та самая “гильотина” для прессы,

которую одобрила нижняя Палата представителей во втором чтении в октябре текущего года.

Закон Республики Беларусь “О печати и других средствах массовой информации” принят 13 января 1995 года Верховным Советом 12-го созыва. В 22 его статьи предлагалось внести дополнения, исключив новую, 29-ю, статью и исключить один пункт с пометкой “прим.”.

Утром 29 октября 1997 года о сути поправок сделала заключение согласительная комиссия “сенаторов”, в которую вошли представители нескольких постоянных комиссий Совета республики.

О вердикте, вынесенном комиссией, коллегам из верхней палаты доложил председатель постоянной комиссии по региональной политике А.И.Тишкевич. По 11 поправкам, отметил докладчик, сделаны существенные замечания, сделанные в них правовые нормы

не соответствуют положениям Конституции Беларуси и отдельных законов республики, межгосударственного Договора о Союзе Беларуси и России, международных конвенций по правам человека. Согласительная комиссия предложила верхней палате вернуть проект закона о дополнении на доработку нижней палаты.

48 “сенаторов” из 51 присутствовавшего на заседании проголосовали за то, чтобы без обсуждения принять решение “за” или “против” предложения согласительной комиссии. 49 “сенаторов” проголосовали за отклонение поправок и лишь 1 — против. Таким образом “гильотина” для прессы и вернулась обратно к “палатникам” для дальнейшего законодательного совершенствования.

Людмила МАСЛЮКОВА.

Инцидент

Разбойное нападение на наместника міжрайпракурора Рагачоўскага раёна

Позна вечарам у мікрааэне Жлобін тры неапазнаныя нападнікі на наместніка міжрайпракурора Рагачоўскага раёна Прыходзьку, які жыў у гэтым годзе.

Выключна з меркаванняў самаабароны работнік юстыцыі прыняў тэбелювую зброю. Пісталет Макарава стрэліў сем разоў — адзін — папярэдняй стрэлу ў паветра і шэсьць — на паражэнне. У выніку адзінаццаці разоў асцяжана ўсталяваліся, памер на месцы ад ранення ў грудзі. Двое, якія таксама атрымалі агня-

стрыльныя раненні, збеглі з месца злачынства, аднак хутка былі змушаныя зварнуцца за медыцынскай дапамогай. Выслетліся, што ўцекачы, якіх 18 і 19 гадоў, знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення.

Па дадзеным факце, які кваліфікуецца як разбой, убуджана крымінальная справа.

Ірына МАКАВЕЦКАЯ,
БелаПАН.

Памяць

Волат беларускага адраджэння

Мінула пяць гадоў, як не стала Міхася Ткачова

Кожная хваля беларускага адраджэння мае сваіх герояў і змагароў. Пасля “нашаніўскага перыяду” і змагарных 20-ых гадоў Беларусі, якая захлынулася ў крывыя сталінскія гулагі, фашыскай акупацыі, доўгі час знаходзілася ў дрымотнай батне бражніцкага застою. І вось, надышлі часы чарговага пад'ёму беларусізму.

З'явіліся сваядзёны беларускія пісьмнікі, мастакі, навуковцы, людзі, якія зноў, як завяшчаў некалі вялікі Купала, хацелі людзямі завахаць. І сярод іх пачаў у Уладзімірам Караткевічам, Васілём Быкіным, Гэтрыялам і Радзімам Гарошкім, Янкам Брылем, Зінонам Пазняком быў і Міхася Ткачоў.

Яго нудная зорка зазіхала над славутым месціслаўскім замчышчам у 1942 годзе. Бацька Міхася, Яўсёў Ткачоў, загінуў на фронце, а маткі, таксама, на вайну. Падарожніцтва, галава сына разам з другім мужам, былым францізікам, і дзвюма малымі братамі.

Месціслаўская зямля, якая дала Беларусі Пятра Месціслаўца, Сцяпана Палубца, Максіма Гарэшка, у другой палове ХХ стагоддзя зноў вылучыла і з'яўляўся знакамітым месціслаўскім “целеска” чарговага асіда беларускай нацыянальнай ідэі. Малды месціслаўскі хлопца пасля школы паступіў і скончыў спачатку гісторыю БДУ, а потым і аспірантуру Інстытута гісторыі АН БССР. Ніякім чынам на гэтай і абодварчынчу, што апавядалі тады беларускую гісторыю, новую навуку, Міхася Аляксандравіча, праўдзючы наставнікам гісторыі ў Жодзіне і кожны дзень шыючы туды і назад на біскупскіх электрычных, праправаў сапраўны шлях да далёкай беларускай гісторыі.

Знаёмышоу дарогу да патрыярха нашай гістарычнай навукі Міколы Уладзішча, які пасля 20 год Калмыі мусіў жыць і працаваць у Маскве, Міхася Ткачоў абраў для сябе нягледзячы кар'еру археолага і гісторыка беларускага адраджэння дайсці.

Мабыць, няма на Беларусі ніводнага замка і абарончага храма, дзе не пабываў з рыдлёўкай гэты высокі, магутнага складу чалавек.

Першым, хто стаў даследаваць матэрыяльную культуру беларусаў XIV–XVIII стагоддзяў, стаў менавіта Міхася Ткачоў. Ён першым зноў назваў Беларусь краінай замкаў і прысвяціў ёй некалькі магнаграфій. Пасля кожнага археалагічнага сезону, сякажыт вясенню і халоднаю зімою Міхася Ткачоў ішлі ў дзяржаву працаваць у маскоўскія і лівонскія архівы і вельмі часта адзінай яго ехай была бутэлька кефіру і батон.

Так з'явіліся на свет спачатку кандыдацкая, а потым і доктарская дысертацыі, дзе М.А.Ткачоў падарожніцтва асцяжыў такіх знакамітых гісторыкаў нашай гісторыі, як у беларускіх і вайсковых і крыжакі, крымскіх татарамі і маскоўскай дзяржавай. Ён вярнуў нам славутыя постаці гродзенскага староства

Давіда Гараленскага, гетманаў Канстанціна Астроўскага і Яна Хадкевіча, вынаходзілі рэактыўны артылерыі Казіміра Семановіча, шмат зрабіў для вяртання беларусам старадаўняй Пагоні і без-чырвопа-белага сцяга.

З 1978 па 1989 год Ткачоў працаваў дацэнтам, а потым і прафесарам Гродзенскага ўніверсітэта. У гэтым гаражытым горадзе ён заснаваў гістарычны клуб “Пагоня”, змагаўся з мясцовай намен-клатурой за захаванне архітэктурнай спадчыны.

19 кастрычніка 1988 года Міхася Ткачоў быў разам з тымі лепшымі прадстаўнікамі нашай нацыі, якіх у будынку Мінскага Чырвонага кастэла заснаваў БНФ, і ўвайшоў у склад аргкамітэта па яго стварэнні. Летам 1989 г. на Віленскім з'ездзе БНФ Ткачоў абраў наместнікам старшыні сойма БНФ. Амаль адначасова ён быў актывістам ўдзелу ў стварэнні Таварыства беларускай мовы імя Ф.Скарыны як у Мінску, так і на Гараленшчыне.

У 1989 г. Міхася Ткачоў запрашаюць у Мінск для працы над Беларускай энцыклапедыяй. Спачатку ён узначаліў аддзел гісторыі, а потым стаў галоўным рэдактарам. Дзякуючы яму, пачаўся пераход з першага таварыства “Беларуская гістарычная энцыклапедыя”, “Энцыклапедыя археалогіі і нумізматыкі Беларусі”, шматомны слоўнік “Беларускія пісьмнікі” і

іншыя вельмі патрэбныя кнігі, накіраваны на развіццё самавыяўлення нашай нацыі.

У 1990 годзе Міхася Ткачоў далучыўся, а потым і ўзначаліў тых людзей, прадстаўнікоў інтэлігенцыі, рабочых, дэпутатаў Вархушага Савета БССР, якіх вышлі апрадзіць на Беларусь дзейнасць першай беларускай партыі, Беларускай сацыял-дэмакратычнай грамады. У сакавіку 1991 года адбыўся першы з'езд БСДГ, на якім М.Ткачоў быў аднаголасна абраны Старшынёй Цэнтральнай Рады. Ужо ў маі партыя была зарэгістравана і актывізацыя ўключылася ў палітычныя жывыя краіны. Была ўтворана фракцыя БСДГ у Вархушым Савета Беларусі, Грамада стала заснавальнікам спару рэспубліканскіх і рэгіянальных выданняў.

Нямаючы высілкаў паклаў Міхася Аляксандравіча на стварэнне і дзейнасць Беларускага згуртавання вайсковцаў. Ён прыняў чынны ўдзел у сімвалічнай прэсе-зе беларускіх вайсковцаў сваёй Разліме на плошчы Незалежнасці 8 верасня 1992 г.

Адначасова хваброй наперад пакаліса гэтага моцнага, дужага чалавека, і 31 кастрычніка 1992 года Міхася Ткачоў не стала.

Заўчасная смерць змагара за лепшую долю Беларусі ўскалынула ўсю краіну. Усе без выключэння рэспубліканскія газеты надрука-

валі некролагі, прысвечаны яго славутым памяці, падпісаны першымі дзяржаўнымі асобамі. Дзякуючы намаганням Станіслава Шушкевіча, да пахавання М.Ткачоў было выдзелена месца на мемарыяльных Маскоўскіх могілках. На разліме Ткачоў у г. Месціславе ў яго гонар назвалі вуліцу і былі акрытыя мемарыяльныя дошкі ў Гродне (на доме, дзе ён жыў) і ў Месціславе (на будынку школы, якую ён узначаліў).

Дзякуючы дапамоце тагачаснага рэдактара “Народнай газеты” Іосіфа Сараліца, у газеце быў абвешчаны збор сродкаў на пабудову помніка М.Ткачоў. На працягу года грошы былі сабра-ны і без усялякай дапамогі дзяржавы на магіле М.Ткачоў быў уста-ноўлены помнік работы вядомага беларускага скульптара Ша-тэрыка.

Зараз для ўшанавання памяці нашага славутага земляка кіраўніцтва БСДГ і БНФ запра-шаюць мінчан і гасцей беларус-кай сталіцы на жалобны рэкрэм, які адбудзецца і дзістапа, а 15-ай галзіне, каля магілы М.Ткачо-ва.

Справа, распачатая М.Ткачо-вым, уасобявеная ў яго кнігах і шматлікіх вучнях, не загіне, яна вечная, як вечная наша любімая Беларусь.

Алег ТРУСАЎ.

Погода

31 октября и 1 ноября на территории республики сохранится облачная с прояснениями погода. 31 октября — без существенных осадков. 1 ноября по северной половине республики мокрый снег, местами туман, гололед. Температура ночью 31 октября 0...-5. Днём - 3...+2. 1 ноября в течение суток - 3...+2, днём по югу до 0...+5.

Из первых уст

Александр Лукашенко считает, что приостанавливать выход газеты без решения суда нельзя

Когда президент Беларуси Александр Лукашенко встречался с руководителями журналистских союзов стран СНГ и Балтии, то заявил им по поводу поправок к закону о печати: “Нет оснований для шума — они приняты только нижней палатой”. Буквально в эти же минуты верхняя палата не утвердила закон, который не утверждался в законодательстве о печати и других средствах массовой информации.

Представители союзов журналистов Латвии, Литвы, Эстонии и большинства государств СНГ приехали в Минск для того, чтобы принять участие в специально приуроченном к заседанию верхней палаты белорусского парламента международном семинаре “Права и ответственность журналистов в странах СНГ”. А.Лукашенко похвалил тему семинара, отметив, что раньше

не все говорили только о правах журналистов, а теперь вспомнили и об ответственности.

Говоря о поправках к закону о печати, А.Лукашенко раскритиковал одну из них, которая предоставляла Государственному комитету по печати право приостанавливать выход газеты без решения суда. “Это все-таки прерогатива суда. Здесь явный перебор, и это не соответствует Конституции”, — сказал Лукашенко. Он также недоволен другой поправкой, которая предусматривала запрет на ввоз в Беларусь печатной продукции, способной нанести ущерб политическим или экономическим интересам республики. “Это весьма обширно, аморфно и содом можно подползти, что угодно”, — так отозвался о поправке президент “Ю.С.Ньюс”.

Агентство “Ю.С.Ньюс”.

Блиц-интервью

“К нам Василий Константинович за помощью не обращался. Он к Ельцину обратился...”

Оптимальнейший руководитель сельскохозяйственного производства, действующий реформатор и переломщик рыночных, человек, увлеченный заветами наперед и известностью, оказывается в опале. О ком идет речь, вы, уважаемые читатели, конечно же, догадаетесь сами — о В.Старовойтове. Интересно, а как же реакция на это тех, кто, казалось бы, в первую очередь должен выразить свое мнение по поводу случившегося?

Сергей Иванов, председатель белорусского республиканского профсоюза работников агропромышленного комплекса:

“Никаких шагов не предпринимали...” — Сергей Александрович, “Народная воля” уже печатала заявления “Патриоты Беларуси” в защиту Старовойтова. У вас подобного желания не возникает?

— В этом смысле мы никаких шагов не предпринимали. Чтобы выступить с заявлением, надо на что-то опираться. Так ведь? А у нас информации о нем было слишком мало. Сегодня, например, в Министерстве сельского хозяйства и продовольствия слышал о слабой механизации в животноводстве, некоторые другие “расветовские” просчеты. Но это же отрывочные сведения. Собирались, к примеру, с Валерием Семеновичем Ефимовым из Совета колхозов встретиться, но его почему-то сегодня утром не было в министерстве.

Валерий Ефимов, заместитель председателя белорусского Совета колхозов:

“В Мишковичах же идет следствие...” — Валерий Семенович, не обескуражили ли вы в Совете колхозов так

P.S. По поступающим сведениям из Мишковичей, продолжаются аресты руководителей различных подразделений агропромышленного объединения “Рассвет”. Как известно, ранее в следственный изолятор доставили двух затвора председатели, а на днях задержали еще двух руководителей — директора совместного предприятия (совместного с иномаркой) Александра

Яровая съезда патроне расквашенца

Амалі мільён тон мінеральных угнянін неабходна назапасіць у сагасках і калгасках рэспублікі да яравой сямбы наступнага года. Гэта будзе каштаваць гаспадаркам, рэспубліканскаму і абласным бюджэтам больш як пяць трыльёнаў рублёў.

Значная частка гэтых сродкаў

Дамітрый ФЕДАРАЎ.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

От редакции

В “Народной воле” за 30 октября в заметке “Голодовка работников АЛС Гривко перерастает в забастовку на заводе “Электроника” мы сообщали читателям о развитии событий у проходной. Написали они, как мы о том сообщали в предыдущих номерах, с протеста одиночки. К ней действительно присоединились сначала женщины, потом целый батальон. Не приходится исключать вероятности того, что не сегодня завтра репортёр опять придется запертым на заводскую проходную — если не в объединение “Интегра”, то на другое предприятие.

И один в поле воин

28 октября Алла Гривко закончила голодовку, длившуюся 8 дней. Она добила много: с 24 октября два цеха 3-да “Электроника” (цех производства, цех упаковки-нагрузки) отказались приступать к работе и выступили в поддержку требования А.Гривко. 27 октября еще два цеха, 17-й и 18-й, поддержали требования об увеличении заработной платы до уровня минимального потребительского бюджета (МПБ) и установления температурного режима не ниже 20 градусов тепла (что является необходимым условием работы электронных заводов). 28 октября в 16.00 на завод прибыли представители Администрации президента и Министерства промышленности и обратились с просьбой к А.Гривко начать переговоры по удовлетворению требований работников завода. В результате compromise был найден:

— с ноября текущего года заработная плата повышается до уровня 2.100.000—2.500.000 руб. (для сравнения: в октябре работавшим вы платили 800.000—1.000.000 руб.);

— разрабатывается график регулярного повышения заработной платы в зависимости от увеличения МПБ;

— готовится к обнародованию размер заработной платы директоров и заместителей директоров;

— приступает к работе президентская комиссия по проверке работы 7 малых предприятий, занимающихся сбытом товаров производства 3-да “Электроника”;

— устанавливается температурный режим, согласно норме, не ниже 19 градусов тепла;

— обещано удовлетворить требования врачбно-консультационной комиссии (1996 г.): в связи с плохим состоянием здоровья А.Гривко запретить ей работу на вредной операции и перевести на безопасную работу.

Представители президента подтвердили слух об увольнении директоров “Электроника”, — это верно. С 29 октября А.Гривко прекратила голодовку, а работники обещанных цехов приступили к работе.

Ирина ДУБОВИК, собкор информационного бюллетеня Свободного профсоюза Белорусского (СПБ) “Рабочий”.

Демократия по-белорусски

Адвокаты Тамары Винниковой надеются ознакомиться с делом подзащитной в середине ноября

Если верить официальным сообщениям, пришедшим из Прокуратуры Республики Беларусь, в ближайшее время следствие по делу Тамары Винниковой будет завершено. Адвокаты экс-председателя Нацбанка надеются, что уже в середине ноября смогут ознакомиться с материалами дела своей подзащитной. Гарри Потоняко отметил, что расследование и на положительное разрешение в Прокуратуру республики ходатайства адвокатов об из-

менении меры пресечения госпоже Винниковой на иную, не связанную с содержанием под стражей.

Состояние здоровья Тамары Винниковой, по словам Гарри Потоняко, по-прежнему остается неважным. Единственным, что возбудило Тамару Дмитриевну, — это встреча с сыном Сергеем. Катити, первая за все девять месяцев пребывания Винниковой в следственном изоляторе КГБ.

Мария ЭЙСМОНТ.

Криминал

У Гомелі растуць “крутыя” падлеткі

Сярод белага дзіцяцкага цэнтральнага ўніверсітэта тры гомельскія падлеткі падпісалі да двух малодшых па Уроўню хіп-хопу і нібыва для высвятлення адносінаў звалі іх на суседнюю будыню. Тут яны забралі і курткі, штаны, кашулі і ўзніклі.

Работнікам міліцыі ў хуткім часе ўдалося высіць на след гра-

белкікаў. Але, як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў абласной пракуратуры, праваахоўныя органы заняпакоены ростам дзіцячых значнасці ў горадзе. Паступілі сьвіда-цтва аб пабоях у школах, крадзях асабістых рэчаў і атрабаванні гна-А разборы паміж падлеткамі сёлет-на раз заканчваліся смерцю.

Віктар КОТАЎ.

ТЕЛЕФАКСЫ SAMSUNG

СТАРТУЮ!

NTT (017) 229-29-99

Помогите!

Ахвярам

О, людзі, мы вас будзем помніць,
Ахвяры сталінскіх рэпрэсій.
Узвядзём мы жыццям вашым помнік

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыяныя матэрыялы не рэзюмэ і не вяртаюцца права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя адказнасці не нясе.

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ЗАТ "Летуас рытас". Адрас: г. Вільнюс, пр-т Гедыміна, 12а. Падпісанні друк у 21.00. Фармат А-2. Тыраж: першы завод — 50200 экз. Заказ №248

ла, мужчины?

Рэгістрацыйнае пасведчанне ў
у ЗАТ "Летуас рытас". Ад
друк у 21.00. Фармат А-2. Т